GAZETA KRAKOWSKA

No 46.

W Srodę Dnia 8 Czerwca 1808.

Z Wiednia d. 1. Czerwca.

J. C. K. Apostolska Mość raczył Podpułkownika w regimencie piechoty Deutschmeistra, Karola Mercerey, przez wzgląd na iego Nayiaśniey: Dworowi czynione przysługi, wynieść nayłaskawiey do godności barona.

Jako odważny i czyn ludzkości zasługuie bydź ogłoszonym, że Saperowie Graf i Deimel i Miner Andiel, wyratowali zwłasnym niebezpieczeństwem życia d. 9 Kwietnia żołnierza od 57 liniiowego regimentu, którego moc wody uniosła od szluzy na Elbę.

Królewsko-Czeskie towarzystwo umiejętności w Pradze, mianowało na posiedzeniu d. 3 Marca następuiących trzech pisarzy swoiemi członkami: 1 Karola Hoffer, doktóra medycyny i nadwornego lekarza Arcy Xcia Jmć Karola, który przez opis swoy olbrzymich gór przyłożył się znacznie do historyi naturalney Czech. 2 Samuela Linde, rektora szkoł Warszawskich, którego ręki wyszła pierwsza część pracowitego słownika Polskiego. 3 Franciszka Józ. Jeckel, doktóra prawa, C. K. Czesko-Austryackiego i Galicyyskiego nadwornego Agenta, autora dzieła o odmianie rządu w Polszcze.

Z Paryża d. 17. Maia.

Los Hiszpanii iuż iest roztrzygniony. Wszystkie prawa Hiszpańskiego domu przelane zostały na osobę Cesarza Napoleona. Król Karol uda się do Compiegne, gdzie do śmierci mieszkać będzie, a Xżę Asturyi do wsi Navarre.

Monitor wczorayszy donosi o tem pod d. 11 Maia z Baiony iak następuie:

"Na mocy zawartego traktatu między Nayiaśnieyszym Cesarzem Francuzów i Nayiaśnieyszem Królem Karolem Hiszpańskim, do którego przystąpili Xżę Asturyi, Infantowie Don Karlos, Franciszek i Don Antoni, to iest wszystkie członki, z których składa się dom Hiszpański, zagodzone zostały wszystkie spory. Nie wiadomo ieszcze są warunki tego traktatu, gdyż podług naszey konstytucyi nie może bydź ogłoszony, poki nie będzie senatowi udzielony. Ale z odezw Króla Hiszpańskiego i Xcia Asturyi pokazuie się, iż Cesarzowi Napoleonowi wszystkie prawa domu Hiszpańskiego ustąpione zostały. Król i Królowa Hiszpańscy, Królowa Etruryi i Infant Don Franciszek iedli dziś obiad u Cesarza i wyieżdzaią iutro do Bordeaux. Odbę-

dą tę podroż w 4 dniach. Zabawią w Bordeaux dwa dni, udadzą się ztamtąd do Fonteinebleau, a potem do Compiegne. Domyślaią się, że zamek ten przeznaczony iest aż do śmierci na mieszkanie dla Króla Karola. —— Xżę Asturyi, Infantowie Don Karlos i Antoni przepędzili wczorayszy wieczor u Nayiaśnieyszych Cesarstwa Jchmość. Dziś rano wyiechali do Bordeaux. Odbędą tę podroż w 2 dniach, zabawią się dwa dni w Bordeaux, potem poiadą do Walency, skąd zapewne udadzą się do Novarre. Domyślaią się, iż J. C. K. Mość ustąpił im tey piękney wsi z należącym do niey lasem. — Mowią, iż wiele Hiszpanow wysokiey dostoynoś i znayduie się w drodze do Bajony, gdzie J. C. K. Mość, iak się zdaie złoży jeneralną juntę, która ustanowi nie tylko następstwo tronu, ale nawet niektore pożądane w Hiszpanii odmiany poczyni. — W Hiszpanii panuie zupełna spokoyność i wszystko naylepiey idzie.,,

Rozkaz Króla Karola do naywyższey Junty.

" Gdy uznaliśmy za potrzebne nadać iednostkowy kierunek całkowitey władzy naszego królestwa, dla zapewnienia własności i publiczney spokoyności tak przeciw wewnętrznym, iako też zewnętrznym nieprzyiaciołom, poczytaliśmy za rzecz dogodną mianować naszego Kuzyna W. Xcia Bergskiego namiestnikiem całego królestwa, który razem dowodzi woyskami naszego Sprzymierzyńca, Cesarza Francuzow, w Hiszpanii. Rozkazuiemy przeto radzie Kastylii, jenerałom kapitanom i rządcom naszych prowincyy, aby iego rozkazom posłusznemi byli. Jako namiestnik nasz prezydować będzie w juncie. — Działo się w Bajonie w Cesarskim, w tak nazwanym rządowym pałacu d. 4 Maia 1808.

Podp. *Ja Król.*

Odezwa Króla Karola do iego poddanych.

" Hiszpanie, wierni moi Poddani! Wiarołomni ludzie usiłuią was obłąkać. Chcieliby was nakłonić do uchwycenia oręża przeciw Francuzom, i na przemiany staraią się Francuzow przeciw wam, a was przeciw Francuzom podburzyć. S[p]ustoszenie całey Hiszpanii i wszelkiego rodzaiu nieszczęścia byłyby tego owocem. Duch fakcyy, którego ście doświadczyli iuż skutkow, ieszcze się odzywa. W ważnych tych, rownie iak przykrych okolicznościach porozumiewam się z moim Sprzymierzyńcem, Cesarzem Francuzow, względem waszego szczęścia, lecz strzeżcie się dać uwodzić nieprzyiaciołom waszego szczęścia. — Wszyscy ci, którzy przeciw Francyi krzyczą, pragną krwi waszey; są nieprzyiaciołmi waszego narodu lub Angielskiemi agentami, którzy w tem położeniu rzeczy zawsze są czynnemi, a wybiegi ich pociągną za sobą utratę osad, podzielenie waszych prowincyy lub wtrącą oyczyznę waszą w kilko letnią niespokoynoś i nędzę. — Hiszpanie! wierzcie moiemu doświadczeniu i bądźcie posłusznemi władzy, którą od Boga i moich poprzednikow odebrałem. Idźcie za moim przykładem, i pamiętaycie, iż w położeniu w iakim się znayduiecie, nie ma dla Hiszpanii szczęścia i zbawienia iak tylko w przyiaźni Wielkiego Cesarza, moiego sprzymierzyńca. — Działo się w Bajonie, w tak nazwanym Cesarskim rządowym pałacu d. 4 Maia 1808.

Ja Król.

Naywyższa rządowa Junta do mieszkańcow Madrytu.

" Wasza spokoyność nie będzie na przyszłość przerwana. Winniście ią rzetelności waszego charakteru, a bardziey ieszcze zaufaniu

ustawom i mądrości urzędnikow, którym powierzone iest ich wykonanie. W tym przekonaniu oznaymuie rządowa Junta, iż iak tylko wymagała ludzkość, zprzymierzone woysko zniosło woyskową kommissyą, która na ieden dzień iako potrzebny lub surowy środek postanowiona została, i to iedynie z powodu obłąkania niektórych osob. Odtąd każdy człowiek, który da powod do aresztowania się Francuzkim woyskom, byle tylko nie uchwycił przeciw nim oręża, będzie natychmiast naturalnym swoim sędziom oddany i od nich sądzony. W przypadku nawet uchwycenia kogo z bronią przeciw Francuzkim woyskom, znaydować się będzie przy iego sądzeniu aż do wydania wyroku Hiszpański sędzia. — Zaden osiadły w mieście obywatel lub cudz ziemiec nie będzie napastowany z powodu noszenia płaszcza, a tem mniey duchowny. — Furmani, używani do codziennego dostarczania żywności stolicy, nie doznaią na przyszłość żadney przykrości, ani ich muły nie będą zatrzymywane. Ktokolwiek ma słuszną przyczynę do użalenia się, powinien udać się do sędziego policyi, a może bydz pewny, iż tego samego dnia otrzyma zupełną sprawiedliwość, a nawet wynadgrodzenie poniesioney szkody. Co się tycze właścicielow mułow, którzy także przywożą żywność do stolicy, i którzy zazwyczay kilka dni w niey bawią, nigdy im więcey iak połowa mułow nie będzie zabrana, i to w nagłych tylko przypadkach, i nie będzie dłużey iak 3 lub 4 dni zatrzymana. — Do bram, w których furmani samowolnie zatrzymywani, przetrząsani byli i z bierano im oręż, będą rozkazy wydane, dla zapobieżenia wszelkim nadużyciom. Ponawia się iednak razem zakaz wprowadzenia do miasta broni lub innego zakazanego oręża. Zawsze będą musiały bydź w bramie złożone. — Działo się w pałacu d. 5 Maia 1808. Stosownie do wyroku naywyższey rządowey Junty

Podp. *Hrabia Casa Valencia, sekretarz.*"

Wyrokiem tegoż dnia Junta mianowała Radcę Kastylii, Don Domin. Fernandez de Campomanes, sędzią policyi.

Okólnik Inkwizycyi do trybunałow królestwa.

"Smutne skutki, które dzień 2gi Maia w tuteyszey stolicy zrządził, i naganne powstanie przeciw woyskom Cesarza Francuzow obudziły baczność wszystkich władz i każdego z osobna ciała, dla zapobieżenia podobnymże zdrożnościom i utrzymania w wszystkich gminach spokoyności, którey wyciąga tak własne dobro, iako też gościnność, która należy się przyiacielskim officerom i żołnierzom, którzy nikogo nie obrażaią, i dali dotąd naywiększe dowody dobrego porządku i karności, karząc surowo tych, którzy iakową zdrożność popełnili lub Hiszpanow na osobie lub maiątku skrzywdzili. Złe chętni łatwo uwieść mogli słabych ludzi, dla popełnienia pod pozorem patryotyzmu i miłości do Monarchy rewolucyynych zdrożności. Lepiey oświeceni powinni ich więc wyprowadzić z tak niebezpiecznego błędu, i nauczyć, iż takowe poruszenia posłużyć tylko mogą do zniszczenia oyczyzny. Nikt tey prawdy lepiey wpoić nie potrafi iak słudzy religii Jezusa Chrystusa, która nakazuie pokoy, miłość braterską między ludźmi i posłuszeństwo władzom. Wydaiemy przeto ninieysze wezwanie, &c. W Madrycie d. 6 Maia 1808.

Podp. *Don Christowal Losy Vivero, sekretarz rady.*

Do naywyższey rady Kastylijskiey, &c.

Do rady inkwizycyyney, &c.

W nadzwyczaynym teraźnieyszem po-

)(2 (

łożeniu rzeczy, chcąc dać kochanym naszym poddanym, których szczęście mieliśmy przez ciąg naszego panowania zawsze na pamięci, nowy dowod naszey miłości, ustąpiliśmy zatem wszystkich praw naszych do Hiszpanii naszemu Sprzymierzyńcowi i Przyiacielowi, Cesarzowi Francuzow, przez podpisany i zatwierdzony traktat, waruiąc całość i niepodległość Hiszpanii i utrzymanie świętey religii naszey, nietylko iako panuiącey, ale iako iedynie w Hiszpanii cierpianey. Uznaliśmy za potrzebne przesłać wam ninieysze pismo, ażebyście się do niego stosowali, ogłosili go i Cesarza Napoleona wszystkiemi w waszey mocy będącemi środkami wspierali. Okażcie naywiększą zgodę i przyiaźń ku Francuzom, i dołożcie naywiększego starania, aby królestwo uchronić od buntu i zaburzeń. W nowem tem położeniu rzeczy często zwracać będziemy nasze na was oczy, i wiedząc o waszey spokoyności i ukontentowaniu poczytamy się za szczęśliwych. — Działo się w Cesarskim, tak nazwanym rządowym pałacu, w Bajorie d. 8 Maia 1808.

Podp. *Ja Król.*

Dzisieyszy Monitor zawiera następuiący list Jenerała kapitana Nowey Kastylii do W. Xcia Bergskiego:

"Nayiaśnieyszy Xżę! Dziś odebrałem list, który raczyłeś mi W. Cesarzowiczowska Mość przesłać względem zdarzeń d. 2. b. m. zaszłych. W. Cesarzowiczowska Mość czuiesz zapewne, iak bolesną bydź musi rzeczą dla Hiszpańskiego woyskowego widzieć w stolicy przelewaną krew dwoch narodow, które przeznaczone są do ścisłego przymierza i miłości, i przelewać tylko krew powinny przeciw wspolnemu nieprzyiacielowi. Pozwolisz Wasza Cesarzowiczowska Mość podziękować sobie nie tylko za pochwałę, którą załodze tego miasta daiesz i okazane dla niey względy, ale też za dogodne surowe środki, które ile okoliczności dozwoliły zaraz przedsięwziąłeś. W. Cesarzowiczowska Mość ztwierdziłeś dobre mniemanie, które przybycie Twoie do tego kraiu poprzedziło, i które okazuie wszystkie cnoty, któremi iesteś obdarzony. —— Znam dokładnie czyste W. Cesarzowiczowskiey Mci zamiary, i poczytuię się za szczęśliwego, widzieć, iż rządowa Junta umiała ie ocenić; bo przewiduię korzyści, iakie ztąd dla mey oyczyzny, która iest mem bostwem, wyniknąć muszą. Co do moiey osoby, przynoszę W. Cesarzowiczowskiey Mci hołd szczerego i zupełnego przywiązania. Mam oraz honor zapewnić W. Cesarzowiczowską Mość, iż wszystkie moie usiłowania obrocone będą ku dobru służby i utrzymaniu publiczney spokoyności. — Zostaię z naygłębszem uszanowaniem, &c.

Podp. *Fran. Xaw. de Negretto.*„

Gdy J. C. K. Mość uwiadomiony został, iż uczniowie szkoły indzynierow w Metz poważyli się na teatrze i na publicznych mieyscach napastować mieszkańcow i wzbraniali się bydź posłusznemi rozkazom swoich przełożonych, rozkazał zatem ministrowi woiennemu, aby rzeczonych uczniow dwochmiesięcznym aresztem ukarał, zakazał im przez cały rok bywać na teatrze i takie przedsięwziął środki, ażeby naypierwszy z uczniow, który nie będzie posłuszny rozkazom kommendanta szkoły, według surowości ustaw woyskowych był ukarany. Nie tyle zależy (wyraz Cesarskiego rozkazu) na nauce tey młodzieży, iako raczey na ich posłuszeństwie, i dobrey karności. Wszystkie nabyte wiadomości nie byłyby użyteczne dla szczęścia Francuzkiego woyska, gdyby niełączyły się z niemi pierwsze przymioty żołnierza, to iest karność i zupełne posłuszeństwo przeło-

żonym. Dowodzcy rozkazał J. C. K. Mość swoie nieukontentowanie oświadczyć, ponieważ nie okazał dosyć dzielności. Uczniowie są officerami, a zatem podlegaią przepisom woyskowem. Sciągnęli na siebie winę nieposłuszeństwa, a ta iest naywiększem w woysku występkiem.

Serce sławnego niegdyś Marszałka Vauba przeniesione zostanie z wielką uroczystością do domu inwalidow.

Z Turynu piszą, iż zrobiony przez P. Vasalli rapport o tamteyszem trzęsieniu ziemi w krotce będzie ogłoszony, i okaże, iż i tą razą, rownie iak zawsze strach i przelęknienie większe były niżeli samo nieszczęście.

Aktorka Pani Georges poiechała do Peterzburga.

Z Neapolu piszą, iż stosownie do wyroku Królewskiego, każdy mieszkaniec opatrzony bydź powinien zaświadczeniem mieyscowem, w którem wyrażone bydź powinno iego nazwisko, stan, wiek, wzrost &c. i to służyć mu ma do podrożowania w krain.

Jenerał Loison, rządca St. Cloud, który dowodzi teraz dywizyą woyska w Portugalii, mianowany został hrabią.

Anglicy usiłuią teraz często wysadzić szpiegow na Francuzkie brzegi, ale zawsze od batteryy i celnych brygad doznaią przeszkod.

Biskup Poitiers mianowany został Arcybiskupem Mechliny, a P. Latour-Dupin prefektem departamentu Dyli.

Cesarz oczekiwany iest w powrocie z Bajony w Renn, gdzie iuż utworzono honorową straż na iego przyięcie.

Pisma nasze mowią: Król i Królowa Wirtemberska odwiedzą na czas nieiaki Kassel.

Dziennik państwa wyraża: " Niektóre osoby zaczenaią wątpić o Rossyyskiey wyprawie do Szwecyi przez Tornea i Lapland. Z tem wszystkim Rossyanie nie raz iuż podobne działanie uskutecznili. Gdy Szwecya zawarła 1721 roku Nystadzski pokoy byli Rossyanie nie tylko panami Tornea, ale nawet rozściągały się ich straże aż w środek zachodniey Botnii. Tornea prawie tyle iest od Sztokolmu oddalona, ile od Peterzburga. „

Wierszopis Monti doznawał wielkich względow w czasie swoiego bawienia w Neapolu. Na kilka dni przed iego wyiazdem przysłał mu Król z pochlebnym listem wysadzaną brylantami tabakierę, i wyznaczył mu procz tego roczną pensyą.

Xżę Abrantu mianował P. Lagarde, jeneralnego intendenta policyi w Portugalii, w imieniu Cesarza radcą rządowym. Będzie na posiedzeniach rady zasiadał. — W nocy na 23 Kwietnia korweta Francuzka Gavotte stoczyła żywą potyczkę z 5 Angielskiemi szalupami, na których znaydowało się 150 ludzi. Dwa razy odwrocone zostało usiłowanie nieprzyiaciela dostania się na nią, i nieprzyiacielski kommendant poległ. Anglicy utracili przynaymniey 40 ludzi.

Rossyyski Admirał Siniawin dał na swoim okręcie dla Xcia Abrantu i głownego iego sztabu na końcu Kwietnia wspaniałą ucztę, na którey znaydowały się także znakomitsze członki rządu. Pomiędzy officerami obu narodow zachodziła na tey uczcie, rownie iak zawsze, naywiększa otwartość.

Wieś Navarre, do którey udaie się Xżę Asturyi, leży w bywszey Normandyi, niedaleko Evreux. Król Henryk IV często tam mieszkiwał. Potem dostała się Xiążętom Bouillon. Jest naypięknieysza z wszystkich wsi Francuzkich i ma wspaniały zamek.

Jenerał Sawary, który przed kilku ty-

godniami wysłany od Cesarza został z zleceniami do południowey Hiszpanii, otrzymał tytuł Xcia, znaczne dobra i procz tego 200, 000 fr. w podarunku. Korpusy Cesarskiey gwardyi, które pod Marszałkiem Bessieres (który także Xciem został) do Hiszpanii poszły, stoią teraz w północney części starey Kastylii i w Nawarra. Głowna kwatera Marszałka Bessieres znayduie się w Burgos. Kilka oddziałow granadyerow i strzelcow konnych czynią przy Cesarzu służbę w Bajonie. Oprocz tego znayduie się ieszcze w okolicach tego miasta do 8000 woyska, a naywięcey jazdy. Pozostała w Paryżu druga połowa gwardyi niema rozkazu do wyruszenia i czeka zapewne na powrot Cesarza. Jenerał Walther, który nią dowodzi, otrzymał tytuł hrabi z znaczną wsią w Westfalii.

Z Amsterdamu d. 21. *Maia.*

Przez wyrok Królewski pod d. 15 b. m. P. Mollerus, minister wewnętrzny, mianowany został ministrem do spraw duchownych, a P. van Leyden Westbarendrecht ministrem wewnętrznym. Oba wykonali przed Królem przysięgę wierności. Radca stanu Crommelin mianowany został kanclerzem domu Królewskiego na mieyscu P. Fleury, który postąpił na gabinetowego radcę.

D. 17 zakończone zostały nadzwyczayne posiedzenia ciała prawodawczego w Utrechcie. D. 18 miało ciało prawodawcze audyencyą u J. K. Mci. Na przemowę, którą w iego imieniu miał P. Bylandt, odpowiedział Król między innemi: "Jeden tylko pokoy podać nam może sposoby do ulepszenia naszego bytu. Aż do tego czasu starać się każdy powinien przytłumiać obłudne rozsiewania prożniakow lub złechętnych. Zamiarem ich iest wzniecić nieufność i zrazić umysły. Przed zakończeniem przedostatnich waszych posiedzeń, pragnęliśmy pokoiu na stałym lądzie, który też w kilka miesięcy potem przyszedł do skutku. Lecz bardziey ieszcze pragniemy morskiego pokoiu. Obym was przy rozpoczęciu przyszłych posiedzeń mogł w tak pożądanym stanie rzeczy oglądać!,,

P. Ruysch mianowany został jeneralnym kommissarzem, a P. Falk jeneralnym kommissarzem osad.

Onegday odprawił tu P. Augustin w obecności Króla 12tą powietrzną podroż, która mu się szczęśliwie udała.

Z Midelburga d. 18. *Maia.*

Przed wyspą Walhern pokazała się Angielska flota z 19 żeglow złożona, pomiędzy któremi postrzeżono 12 liniiowych okrętow. Jeżeliby pokusić się chciały przeciw Francuzko-Hollenderskiey w Flessinge eskadrze, przywitane tam należycie będą.

Z Rzymu d. 8. *Maia.*

Z strony Cesarsko-Francuzkiey głowney kommendy ogłoszony tu został następuiący rozkaz: — Mieszkańcy Rzymu mogą aż do godziny pierwszey po północy chodzić wolno po ulicach bez światła; powozy iednak muszą zaraz za zciemnieniem się zapalić latarnie. Po godzinie powyższey straże, patrole i policyanie będą każdego, który bez światła poydzie aresztować i zaprowadzą go nazaiutrz do mieyscowego kommendanta. Woyskowi i policyanie żądaiący za uwolnienie zatrzymaney osoby pieniędzy, będą rownie surowo ukaranemi, iak zatrzymany, usiłuiący okupić swoie uwolnienie. W nocy od godziny 12 aż do 4tey z rana będą bramy zamknięte.

Rzymski Senator Rezzoniko wyiechał na nieograniczony czas do Wenecyi.

Naczelny jenerał, Hrabia Miollis, daie tuteyszey szlachcie i znakomitszem osobom często bale.

Nagłe potrzeby Papiezkiey kamery skarbowey sprawiły, iż wydany został rozkaz, ażeby wszystkie podatki, które dopiero na końcu Czerwca opłacane bywały, muszą bydź do 15 Maia zapłacone.

Mistress Sidney Bowles, mieszkaiąca tu z swoią siostrą Angielska wdowa, wystawić kazała na cmentarzu protestanckim przy piramidzie Cestiusza, piękny pomnik swoiemu mężowi. Składa się z 19 kolossalnych słupców z wschodniego granitu, które stoią na iedney podstawie, a u wierzchu maią Doryckie kopuły. Wysokość ich wynosi 32 stop, napis iest prosty. Nad pomnikiem tym pracowali naywzręcznieysi tuteysi artyści. Uprzedzony gmin, który iuż nie ieden piękny grobowiec na tem mieyscu uszkodził, nie potrafi nadwerężyć tego na moc zrobionego pomnika.

Z Neapolu d. 6. Maia.

Za przyłożeniem się Króla założona tu będzie w bywszym klasztorze S. Piotra Maryi Isourd bawełny przędzarnia. Z rożnych sierocych domow będzie tam 75 dziewcząt umieszczonych, które miec będą stół, odzienie i uczyc się; 40 z nich, które celować będą w pracy i obyczayności dostanie każda od Króla po 5 latach w posagu 50 srebrnych Dukatow (100 zł. ryń.)

Z Kopenhagi d. 17. Maia.

Przez podrożnych z Szwecyi dowiaduiemy się, iż Król Szwedzki na wiadomość o poddaniu się Sweaborga ogłosił wszystkich officerow tey twierdzy, wraz ich z familiami za wyzutych z honoru.

Dowodzący jenerał w południowey Norwegii, Jenerał major Xżę Chrystyan August Szlęświcko Holsztyński, przysłał J. K. Mci dwa rapporty pod d. 1 i 2 Maia z Blaker, z których pokazuie się, iż od ostatniego iego rapportu nie zaszło nic ważnego. Przepadziste drogi i wielość śniegow nie pozwalały wcale przedsiębrać wielkich działań, gdyż konie i działa nie mogły naprzod postąpić, a żołnierze pod pas zapadali w śniegu. Z tem wszystkim zachodzą codziennie małe potyczki między patrolami i polowemi strażami, w których popisuią się nasze Norwegskie woyska i przywodzą jeńcow, zdobycz w koniach i broni. Liczba jeńcow, których do dnia dzisieyszego zabraliśmy, wynosi przeszło 500 żołnierzy, nie rachuiąc officerow; pomiędzy zabranemi niedawno znayduie się Pułkownik Gahn, u którego znaleziono listy od Jenerała Armfelta, które nas oświecaią o nieprzyiacielskich planach i okazuią, iż szczególniey obawia się ten jenerał naszey artyleryi, która iest, iak sam wyznaie, daleko doskonalszą i lepszą od Szwedzkiey. Daley widać z tych listow, iż woysko Szwedzkie cierpi naywiększy niedostatek żywności, a dowodzący jenerał nie widzi sposobu zapobieżenia temu. — Patrol, który d. 29 Kwietnia o godzinie 4 z rana z twierdzy Fridrikstedu pod Kapitanem Hwitfeld wysłany został, natrafił przy Greffsröd na oddział z 50 granadyerow od gwardyi, na których niespodziewanie uderzył, i tak śpieszną ratowali się ucieczką, że kapitan ich w koszuli tylko uciekł. Trzech Szwedow został o w tym napadzie zabitych, wielu ranionych, 10 utopiło się, a 6 zabrano w niewolą, i wszystkie sprzęty i ładunki zdobyte zostały. — Pułkownik Staffeldt zdobył także dwa działa i cokolwiek ammunicyi. — Komandor Fisker przedsięwziął d. 27 Kwietnia z Gramningsund z kilku łodziami tamteyszey wiosłowey flotyli do uyścia Strömstad rozpoznawanie, gdzie w naywiększey ciśninie zastał 5 Szwedzkich armatnych szalup, które z wszystkich dział dały do niego ognia, na który on zaraz odpowiedział. Wzaiemne strzelanie trwało półtory godziny; ale że stanowisko nieprzyiaciela by-

ło nader korzystne, nie sądził bydź rzeczą pożyteczną one zdobywać, a nadto dopiąwszy swoiego zamiaru rozpoznania w tem mieyscu siły nieprzyiaciela, cofnął się zatem do wysp Hwaloerne zwanych. Nieprzyiaciel utracił wiele ludzi, i dwie iego szalupy tak dalece uszkodzone zostały, iż musiał ie w tył kazać cofnąć. Utraciliśmy w tey rozprawie 7 ludzi w zabitych, a 4 zostało ranionych. Wszystek lud okazał przykładną odwagę. Flotyla mało tylko znaczące poniosła uszkodzenie. — Xżę donosi daley, iż nieprzyiaciel obrał sobie stanowisko przy Lile, a główna kwatera Jenerała Armfelta znayduie się w okolicach Midskongen. Fridricksteen, Friedrichshall i Kongswinger znayduie się w dobrym stanie obrony.

Armatne nasze łodzie i korsarskie okręty krążą teraz w zachodniey stronie wyspy Saltholm, chociaż Angielska przewozowa flota około 25 statkow, stoi na kotwicy między tą wyspą i Szwedzkim brzegiem.

Na wystawienie nowey floty nadeszły znowu z rożnych stron nowe ofiary.

Z Strazburga d. 17. Maia.

Mamy tu bardzo piękną wiosnę i widoki urodzaynego roku.

Po nowym wspaniałym moście na Renie między naszem miastem i Kel przechodzić iuż mogą piechotni, a w krótce będzie i dla powozow otwarty. Na ow czas rozebrany będzie most łyżwowy.

Przez tuteysze miasto biegaią często gońcy z Paryża do Konstantynopola i na powrot stamtąd.

Od brzegow Dunaiu d. 13. Maia.

Podług doniesień z Turcyi wyydzie w krótce ferman W. Sułtana, zakazuiący wprowadzać do Turczech pod karą śmierci Angielskich towarow. Grecy na Tureckich wyspach i w Morei oświadczyli się przeciw Anglikom, iak tylko dowiedzieli się, że Rossya, ich opiekunka, wydała Anglii woynę.

Z Kassel d. 18. Maia.

Przez nadzwyczayną okazyą odebraliśmy tu doniesienie, że kochany nasz Król odprawił d. 17 wspaniały wiazd do Brunświka. J. K. Mość wieżdżał na koniu, otoczony swoią gwardyą i urzędnikami dworu przez wiele tryumfalnych bram przy radosnych okrzykach do miasta. Podprefekt i prezydent Brunświka P. Narenholtz, oddali J. K. Mci klucze od miasta. Ostatni miał do Króla stosowną przemowę, na którą J. K. Mość oddaiąc na powrot klucze łaskawie odpowiedział.

Wszędzie w drodze odbierał J. K. Mość dowody przywiązania i miłości ludu. Miasteczko Salzgitter szczególniey się w tey mierze popisało. Po wszystkich wniyściach do miasta posadzono drzewa i wystawiono straż honorową; dziewczęta słały kwiatami drogę J. K. Mci, &c.

Nieprzytomność Króla nie czyni żadney przerwy w interessach; codziennie biegaią do niego gońcy.

Radca stanu i Dyrektor Nauk Müller poiechał z J. K. Mcią do Brunświka.

Wybiorcze kollegium departamentu Werry ukończyło swoie posiedzenia i wybrało deputowanych do stanow.

Od brzegow Menu d. 21 Maia.

Większa część koni wozowych i od wielkiego parku artyleryi Francuzkiey, który w Erfurcie stoi, udała się do Hildburghausen, Meinungen i Koburga.

W. Xżę Jmć Wirzburski przybył d. 18 do Norembergi, a nazaiutrz udał się w dalszą drogę do Czech.

Wyiazd Xiżny Następczyny Weimarskiey do Petersburga miał d. 14 b. m. nastąpić. Małżonek nie towarzyszy iey iednak aż na mieysce.

DODATEK

DO N. 46

GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srodę [illegible] 8 Czerwca 1808.

Z Monachium d. 21. Maia.

Dziś ogłoszona tu zoſtała naſtępuiąca konſtytucya dla króleſtwa Bawarskiego:

Maxymilian Jozef z Bożey łaski Król Bawarski. Przekonanemi będąc, iż póki kray rządzony ieſt rożniącemi ſię w każdey prowincyi uſtawami, nie może zachodzić iednoſtaynośc w użyciu sposobow, ani członki kraiu używać mogą wszyſtkich korzyści, które im społeczne połączenie zapewnić powinno, ſtaraliśmy ſię więc ile możności zaprowadzić przez rozmaite rozporządzenia iednakową formę rządu, iednakowy sposob podatkowania, i t. d. Daley rozkazaliśmy przepisać iednoſtayne dla całego kraiu uſtawy cywilne i kryminalne, które iuż są po części ukończone. Ale że te poiedyńcze urządzenia nie odpowiadały zupełnie zamierzonemu celowi i zoſtawiały luki, które dla zaprowadzenia iednoſtaynego rządu wypadało zapełnić, przeto poſtanowiliśmy nadać wszyſtkim częściom prawodawſtwa i adminiſtracyi naszego państwa, przez wzgląd na wewnętrzne i zewnętrzne iego ſtosunki, iednoſtayne uſtawy, których położyliśmy za zasadę ninieyszą konſtytucyą, &c. Stanowiemy zatem i rozporządzamy co naſtępnie:

Tytuł 1szy. Główne rozporządzenia.

1. Króleſtwo Bawarskie ſtanowi część ligi Reńskiey.
2. Znieſione są wszyſtkie poiedyńcze konſtytucye, przywileie, dziedziczne urzędy i korporacye poiedyńczych prowincyy. Całe króleſtwo mieć będzie iedną tylko reprezentacyą narodową, podług iednakowych uſtaw sądzone, iednakowych zasad rządzone i iednakowe syſtema podatkowania. Podatek gruntowy przechodzić nie ma piątey części dochodow.
3. Poddańſtwo, gdziekolwiek ieszcze ſię znayduie, ieſt znieſione.
4. Bez względu na teraźnieyszy podział prowincyy, będzie całe króleſtwo na rowne, ile możności, podług naturalnych granic, podzielone cyrkuły.
5. Szlachta zachowa swoie tytuły, i rownie, iak każdy właściciel przywiązane do gruntu prawa podług przepisu uſtaw; z resztą należy rownie iak inni obywatele do ciężarow kraiu, iakie teraz są lub na przyszłość będą. Nie ſtanowi także osobney reprezentacyi narodowey, ale należy do niey wraz z innemi właścicielami ziemi. Rownie nie ma wyłącznego prawa do u-

rzędow stanu, godności koronnych i duchownych. Wszystkie statuty korporacyy muszą bydź stosownie do tey zasady odmienione lub inaczey urządzone.

6. Toż samo stanowi się względem duchowieństwa. Z resztą zapewnia się wszystkim religiom, bez wyiątku, wyłączne i zupełne posiadanie dóbr szkół parafialnych i kościelnych, iak są podług rozporządzenia pod d. 1 Października 1807 w trzech rubrykach to iest: pobożności, nauki i dobroczynności, pod iedną administracyą połączone. Posiadłości te nie mogą bydź pod żadnym pozorem odebrane lub na inny cel sprzedane. Toż samo rozumie się o dobrach, które nadane w czasie będą nowem biskupstwom i kapitułom.

7. Kray zapewnia wszystkim obywatelom bezpieczeństwo osób i maiątkow, wolność sumnienia i wolność druku podług rozporządzeń względem cenzury pod d. 13 Czerwca 1803 i politycznych pism pod d. 6 Września 1799 i 17 Lutego 1806. Kraiowcy tylko lub posiadaiący dobra w kraiu, mogą urzędy stanu posiadać. Indienat przez wyrok tylko Królewski lub przez ustawę może bydź nabyty.

8. Każdy obywatel, który 21 lat ukończył, obowiązany iest przed urzędem cyrkularnym wykonać przysięgę, iż będzie posłusznym konstytucyi i ustawom, i wiernym Królowi. Nikt bez wyraźnego pozwolenia Króla nie może zagranicę wyieżdżać, wynosić się z kraiu, lub wchodzić w obcą służbę, przyiąć od zagranicznego mocarstwa pensyą lub znaki ozdoby, pod utratą wszystkich praw obywatelskich. Wszyscy ci, którzy poddadzą się obcey zwierzchności, nie upoważnioney zwyczaiami lub traktami, podlegaią tey samey karze, która podług okoliczności powiększona bydź ieszcze może. (*Reszta potem.*)

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 7 Czerwca 1808.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	76	do	88.
— Zyta	—	68	—	76.
— Jęczmienia	—	56	—	64.
— Owsa	—	34	—	36.
— Grochu	—	68	—	76
— Kaszy iaglaney	—	108	—	116.

W Wiedniu d. 28 Maia.

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol.	24	do	35.
— Zyta	—	17	—	22.
— Jęczmienia	—	16	—	20
— Owsa	—	13	—	19.

DONIESIENIA.

Ponieważ i w Królestwie Galicyi obywatele doskonalący gospodarstwo, staraią się o wydoskonalenie wszelkiego gatunku żywiołu, a szczególniey owiec, z których Intrata w innych iuż kraiach nie iedne go gospodarza ubogaciła, można sobie więc wnosić, że nabycie baranow Hiszpańskich, z których wełny cetnar od 300 do 400 ryń. bywa sprzedawany, dla każdego szczególnieyszym staie się przedmiotem; z tego więc powodu koło 15go b. m. z to na czas kontraktow tegorocznych Krakowskich, w okolicę bliską od miasta przybędzie stado 200 sztuk baranow, naypięknieyszego gatunku, z wełną długą i cienka, 2ch, 3ch i 4 letnie, do stada nayzdatnieysze. Za cenę stosowną do gatunku po 200, po 130 i po 80 ryń. sztuka na mieyscu; ktoby sobie życzył zapewnić takowych nabycie, lub o nadeyściu onych powziąść wiadomość raczy się udać do kupca tuteyszego JP. Piotra Steinkellera, który zadatki odbierać iest dostatecznie uwładniony. W Krakowie d 7 Junii 1808.

Z rozkazu Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pozostałe rożne rzeczy po ś. p. Wiel. Amonie Karońskim, iako to koni Sztuk 10, owiec sztuk pięcset, No. 500. Zboża w ziarnie i inne sprzęty gospodarskie i domowe przez publiczną licytacyą dnia

13 Czerwca r. b. i następnych dni w dobrach Przyłęk około Szczekocin nad rzeką Pilicą leżących za gotowe pieniądze sprzedane zostaną.

2. Z rozkazu tegoż Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pozostałe rzeczy po Wiel. Xiędzu Jozefie Szaniawskim, Opacie Wachockim dnia 17 Czerwca r. b. o godzinie 9 z rana w Krakowie na ulicy Grodzkiey pod Nrm 115 sprzedane zostaną za gotowe pieniądze przez publiczną licytacyą.

3 Z rozkazu tegoż Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pozostałe rożne rzeczy po Xiędzu Bernardzie Bütner d. 17 Czerwca o godzinie 3ciey po południu i następnych dni przez publiczną licytacyą w Krakowie na zamku pod Nrm 159 sprzedane zostaną. — Życzący sobie co na tych licytacyach nabydź, raczą się wzwyż wyrażonych mieyscach i czasie znaydować.

Raczyński, Komornik Krakowski.

Pewny Obywatel maiący dobra swoie dziedziczne o mil cztery od Krakowa, życzyłby sobie zamianę uczynić na inne dobra w położeniu środkowym między Krakowem i Warszawą; ieżeliby więc kto miał myśl tey zamiany ma się zgłosić do Redaktora gazety Krakowskiey, a ten uwiadomi o zamieszkaniu dziedzica.

Z końcem Października r. b. wychodzi arenda, dochodow i realności miasta Brodeł, które aż dotąd rocznie zł. ryń. 2385 arędowney summy wynosiły, takowe na dnia 10 Czerwca r. b. na nowo i to na dwa roki, to iest od 1go Listopada t. r. aż do ostatniego Paździer-nika 1810 przez publiczną licytacyą w arędę wypuszczone będą. Chcący więc w posseßyą arędowną wniść maią być zaopatrzeni 10tą część ceny fiskalney którą iako wadium przed zaczęłą licytacyą złożyć są obowiązani, i na dniu 10 Czerwca r. b. o godzinie 9ey z rana w mieyskiey kancelaryi Brodzkiey znaydować się maią.

Podaie się do wiadomości, iż kamienica na Grodzkiey ulicy pod Nrm 37 iest każdego czasu do sprzedania; maiący chęć kupienia maią się udać do Jmc Pana Zychlińskiego mieszkaiącego na zamku pod Nrm 139.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszym obwieszczeniem wiadomo czyni: iż ruchomości rożne po niegdy Maryannie 1go Sliwinskiey, 2go małżeństwa Zaleskiey pozostałe w kleynotach, złocie, mosiądzu, cynie, bieliznie, sukniach, pościeli i domowych sprzętach znayduiące się przez publiczną licytacyą d. 13 Czerwca r. b. o godzinie 9 z rana w kamienicy tu w Krakowie pod Nrm 53 stoiącey odbywać się mianą sprzedawane będą. — Wszyscy zatem chęć kupna maiący, maią się w mieyscu i czasie wyżey oznaczonym znaydować.

Gollmayer.
Łodzinski.
Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 20 *Maia* 1808.
Kowalski.

Dla osadzenia przy Magistracie Hrubiszowskim Syndyka Cyrkułu Zamoyskiego z pensyą roczną zł. ryń. 350 mieysce zawakowało, wypisuie się konkurs z tym dodatkiem, iż kompetenci dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzeni, prośby swe do C. K. Cyrkularnego Urzędu Zamoyskiego na dniu 15 Junii r. b. podać maią.

W Krakowie dnia 31 Maia 1808.

Już dla niestateczney pory czasu w Maiu, iuż dla zakładania nowych wodociągow od źrodła siarczanego aż do Łasianek dla niezawodzenia publiczności, nie mogły bydź ieszcze

publicznie otworzone kąpiele w Swoszowicach; teraz, kiedy te zawady są zniesione, ma honor właściciel Swoszowic Prześwietnemu Publikum o tem donieść.

Uwiadomienie. Którem się donosi Prześwietney Publiczności, iż dnia 27 Czerwca r. b. i następnych dni po południu od 3 do 6tey w kamienicy na ulicy Sienney położoney Arcy Bractwa Miłosierdzia własney, odprawiać się będzie Licytacya publiczna sreber, kleynotow, korali, sukien męzkich i białogłowskich, tudzież rozmaitych ruchomości, ubostwa wstydzącego się prosić własnych, a podług ordynacyi, po upłynionym terminie, do sprzedaży za gotowe pieniędze nad taxę urzędową przeznaczonych. Zaczem Arcy Bractwo przyiacioł ludzkości na takową tem bardziey zaprasza licytacyą, iż ona w wielkim względzie ratunek nędznym przyniesc może, ponieważ wszelka nadwyżka nad ilość pożyczaną, ubogiemu fantu właścicielowi świątobliwie oddana bywa.

X. Dominik JK Markiewicz Prezyduiący.

Z Rady Arcy Bractwa Miłosierdzia i Banku pobożnego.

W Krakowie d. 27. Maia 1808.

J. Mączeński Konsyl. Protokoł trzymaiący.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey ninieyszym publicznym obwieszczeniem powszechnie wiadomo czynią, że dobra Krasienin z przyległościami zmarłego niegdy Mikołaja Morozowicza dziedziczne, w Cyrkule lubelskim leżące, z których roczny przychod, podług dzieła szacunkowego urzędownie zrobionego w summie 5071 zł. ryń. czyli 23,887 zł. pol. 4½ gr. ustanawia się; stosownie do testamentu przez ś. p. Mikołaja Morozowicza sporządzonego, dla dobra małoletnich iego dzieci, przez publiczną licytacyą na dniu 18 Czerwca 1808 roku odprawić się maiącą w trzechletnią arędowną dzierżawę wypuszczone będą. Na ten więc koniec chęc arędowania maiący do przeyrzenia warunkow, pod któremi też dobra arędowane będą, do Registratury tuteyszego Sądu odsyłaią się.

Michałowski.
Wolf.
Schnitzer.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachodniey.

W Lublinie d. 9. Maia 1808.

Klimaszewski.

Dodatkowo do uwiadomienia przez C. K. Galicyyskę przedarzy dobr kameralnych kommissyą ddto 6 Kwietnia r. b. wydanego względem dobr pod czas kontraktow Świętojańskich w Krakowie się sprzedać maiących, ogłasza się niniejszym, iż także dobra kameralne Sierosławice na dniu 22 Czerwca r. b. przed południem pod temiż samemi kondycyami przez licytacyą sprzedane będą. Dobra te, w Cyrkule Krakowskim o 6 mil od Krakowa, a 2 1/2 mili od miasta Cyrkularnego Bochni nad Wisłą leżące składaią się z wsiow Sierosławice, Smiłowice i Stare Brzysko, gdzie się znayduie młyn o trzech kołach lub kamieniach, dokąd także należy dom zaiezdny z wolnym szynkiem w bliskim miasteczku Koszycach. Gruntu folwarcznego będzie po odtrąceniu 111 morgow 609 □ sążni przez processs graniczny z Dominium prywatnym Kuchary utraconych, na 291 korcy. — Poddanych iest w tych trzech wsiach 82, ci robią 3952 dni ciągłey i 566 pańszczyzny, płacą 13 zł. ryń. czynszu gruntowego, 37 sztuk kapłonow, 465 sztuk iay i 179 łokci przędzy. Oprocz tego płacą mieszczanie miasteczka Koszyc 50 zł. ryń. 94/ kr. czynszu, 55 sztuk kapłonow, 564 sztuk iay; a poddani dóbr Xiążnice maią obowiązek 30 korcy roli folwarku Sierosławickiego bezpłatnie obrabiać. Lasu było 87 morgow 400 □ sążni, lecz przez processs wspomniony 82 morgow 211 □ sążni odpadło. — Oprocz młyna i karczmy w Koszycach i oprocz pomieszkań i zabudowania folwarcznego sposobem wieyskim, znayduie się w Sierosławicach szpichlerz na 1000 korcy, browar i gorzelnia, i dom zaiezdny na trakcie Lubelskim. — Cena fiskalna, w oznaczeniu którey na odnośne grunta wyżey opisane wzgląd miano, iest 111,141 zł. ryń. 45 kr. którey część czwarta 27786 zł. ryń. iak wadium przy licytacyi ma być złożona. — O bliższych warunkach kupna w C. K. Administracyi dobr rządowych i w Kommissyi licytacyi, która się do Krakowa udaie, dowiedzieć się można.

Przez C. K. przedarzy dobr rządowych Kommissyą. We Lwowie d. 17 Maia 1808.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)